



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 2. De Principiis ad Beneficium Ecclesiasticum Spectantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Desumptum est ex Concilio Lateranensi sub Leone X. sess. 9. in Bulla reform. & communi sensu Authorum.

Ratio.

Quia Beneficium datur propter officium, cum nihil sit aliud, quam Jus perpetuum percipiendi redditus ex bonis Ecclesie ratione spiritualis officii, Ecclesiastica auctoritate constitutum.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Etiam illum teneri ad Officium, qui non omnes fructus Beneficii sui, sed talem duntaxat partem, quæ ad sustentationem sufficit, habet, ut Bonac. apud & Cumberlandium l. 4. c. 2. du. 1. docet.

Deducitur 2. Etsi aliqui non improbabiler ab officio divino recitando excusent eos, qui tenue adeo Beneficium possident, ut ad sustentationem non sufficiat, contrariam tamen sententiam communiorem & menti Ecclesie Beneficium conferentis conformiorem esse, eò quod Jura indistinctè omnibus Beneficiatis eam obligationem imponant; tales autem verè etiam sint Beneficiati.

Deducitur 3. Eum, qui culpabiliter omittit officium ad restitutionem partis fructuum officio omisso respondentis fabricæque aut pauperibus faciendam obligari, uti Concilium Lateranense cit. & Bulla Pii V. decreverunt.

§. II.

De Principiis ad Beneficium Ecclesiasticum
Spectantibus.

PRINCIPIUM I.

Nil prodest Beneficium Ecclesiasticum, quod
non est Canonicè obtentum.

Sensus.

Hoc est, jus percipiendi redditus Ecclesiasticos nec licite nec validè percipere ac possidere potest, qui illud vel per legitimum electionem, vel postulationem, & confirmationem

vel per collationem simplicem, vel ad praesentationem Patroni Ecclesiae factam non obtinuit; haec enim per Canonici Institutionem intelliguntur, uti ex toto titulo de Institutione colligitur.

Authoritas.

Desumptum est ex l. 6. decret. de reg. Juris, illudque de-
ducunt communiter Doctores.

Ratio.

Quia in Ecclesiam Dei non debet esse alius ingressus, nisi per Ostium, cujus Claves Praefectis Ecclesiarum committuntur, ergo, cum hi non intromittant, nisi per Canonici Institutionem, recte infertur, invalidum esse Beneficium, quod non est Canonice obtentum.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui non servata forma electionis, vel per Simoniam, vel ab eo, qui Jus non habuit, electus ad Beneficium, non posse illud valide & licite retinere, uti dicitur cap. quia propter 42. de elect. & cap. Sacrosancta § 1. cod. colligitur.

Deducitur 2. Nec eum, qui a Patrono Laico absque auctoritate Superioris Beneficium obtinuit, valide illud possidere, uti decisum habetur in c. 4. 8. 10. 15. de Jure Patronatus, ubi Clerici tali modo Beneficia recipientes communionem privantur.

Deducitur 3. Nec Beneficii nondum vacantis collationem validam esse, uti ex c. 2. de concess. praeb. colligitur.

PRINCIPIUM II.

Invalidè possidet Beneficium, quem Jura non agnoscunt idoneum.

Sensus.

Hoc est, qui aetatem, scientiam, Clericatum, probitatem, et aliasque qualitates ad Beneficiatum ab Ecclesia requisitas non habet, non potest bona conscientia Beneficium possidere.

Autho-

Desumptum est ex Concilio Tridentino sess. 21. c. 23. de reform. & communi sensu Authorum.

Ratio.

Quia, cum Beneficium propter officium detur, hoc ipso si ob defectum idoneitatis officium administrare non potest etiam Beneficio frui non debet.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui in simplici Beneficio fructu do aetatem annorum saltem quatuordecim; aut Majorem etiam, si ordo qui ad Beneficium possidendum requiritur, exigit non habet non posse ad Beneficium tale promoveri. Uti Concilium Tridentinum sess. 24. c. 12. de reform. decrevit.

Deducitur 2. Etiam illegitimos non dispensatos Beneficii in capaces esse, uti ex c. 1. de Filiis Presbyterorum in 6. colligitur. Imò nec naturales aut veri Filii in eodem vel simili Beneficio Patri succedere posse, uti in cap. quoniam cap. in extirpandas de Filiis Presbyt. definitur.

Deduc. 3. Eum, qui voluntatem saltem conditionatam clericandi (ut loquuntur Authores) & Sacrum ordinem à Jure requisitum suscipiendi non habet, Beneficium accipere non posse; & si curatum Beneficium absque tali voluntate susceperit, ipso Jure privatum, & ad fructuum restitutionem obligatum esse, uti ex cap. commissa §. 7. de Elect. in 6. colligitur.

PRINCIPIUM III.

Qui sentit commoda Beneficii, sentire debet
& onera officii.

Sensus.

Hoc est, quicumque fructus Collati Beneficii percipit non recusare debet obligationes Beneficio annexas, pro quibus quas ejusmodi fructus conceduntur.

Auctoritas.

Desumptum est ex l. 6. decret. c. ult. reg. 55. item ex l. 10. ff. de

De reg. Juris, ubi dicitur. Secundum naturam est, com-
moda cujusque rei eum sequi, quem sequuntur incommoda.
Et sic approbant & explicant Canisius, Decius, Dynus, &
Bosola axiom. 169. n. 3.

Ratio.

Quia alioqui onera in paucos conjicerentur, atque ad-
equitas naturalis & Justitia non observaretur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Beneficiatum, qui fructus competen-
tiam ex Beneficio percipit, etiam ad officium divinum re-
mandandum obligari, uti ex cap. significatum. t. i. de præbend.
colligitur.

Deducitur 2. Etiam ad Residentiam obligari Beneficia-
ria ut ultra tres menses (ubi Concilium Tridentinum re-
ceptum est) non liceat illi abesse ab Ecclesia, cujus fructus
percipit, uti in sess. 24. c. 12. de reform. & tit. de Clerico non
residente colligitur.

Deducitur 3. Distributionibus quotidianis non gaudere
Beneficiatum, qui officio divino præsens non est, & per
operalem infirmitatem, aut necessitatem, aut evidentem
necessitatem utilitatem non excusatur, ut Bonifacius VIII. de
non residente in 6. definit, & Concilium Trid. sess. 24.
de reform. confirmavit.

PRINCIPIUM IV.

Non est tutus in conscientia, qui plura possidet
Beneficia.

Sensus.

Hoc est, qui plura Beneficia incompatibilia vel com-
pugnabilia, quorum unum quodque honestam sustentationem
requirit, possidet, non potest ea absque peccato & obligatione
sustentandi possidere, nisi talis pluralitas per causam justam,
et consuetudinem immemorabilem cohonestetur.

Autoritas.

Desumptum est ex cap. is, cui de præb. in 6. ubi dicitur:
si concedatur, ut autoritate Apostolica possit uni Perso-
nae ido-

næ idoneæ in sua vel aliena Ecclesia providere, alicui alio
beneficium sufficiens obrinenti providere non potest. Ita
ex cap. postulasti de rescriptis & cap. cum tenemur de præb.
Et communi consensu Theologorum hanc pluralitatem jam
naturæ repugnare asserentium.

Ratio.

Quia alioquin Ecclesiastici redditus male & inutiliter
dispensantur, divinus cultus imminuitur (dum unus loco
plurium instituitur) & in aliquibus Beneficiis etiam de fru-
datio voluntatum Testatorum sequitur, ut qui ad hoc bona
Ecclesiis contulerunt, ut certus numerus Deo servantium
esset, uti S. Thomas quodl. 9. a. 15. discurrit.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eos, qui plures Canonicatus aut Ep-
iscopatus possident, non posse illos retinere, nisi ex immem-
rabili consuetudine (qualem Layman in Germania viget)
residentia paucorum duntaxat mensium requiratur.

Deducitur 2. Non esse causam sufficientem ad plura Be-
neficia percipienda, si aliquis fructus de alterutro pauperibus
distribuere velit; quia alia adhuc deformitates, videlicet
Ecclesiæ damnum, inæqualitas distributionis, &c. non tolluntur.

Deducitur 3. Si habens Beneficium curatum vel Per-
sonatum aliud susceperit, prius Beneficium ipso Jure vacare
in c. de multa. de præb. Innocentius III. decidit.

§. III.

De Principiis ad Juramentum pertinentibus.

PRINCIPIUM I.

Non est illicitum Juramentum, si debito
modo, causaque sit factum.

Sensus.

Hoc est, etsi per se optandum sit, ut nullum unquam Je-
ramentum fieret (uti Christus Matt. 5. indicavit, dum dicit
Ego autem dico vobis, non jurare omnino) si tamen condicio-